Яшасин Биринчи Май—меҳнаткашларнинг империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашда халқаро бирдамлик куни!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

30 АПРЕЛЬ 1968 й.
3-йил чиқиши
СЕШАНБА
№ 101 (560)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КЎНГЛИНГИЗ ЧОҒ БЎЛАДИ

Пойтахт аҳолисининг байрам шодиёналарини шаҳримизнинг сўлим хиёбонларида, театр ва кино залларида мазмунли ўтказишлари учун барча тадбирлар белгиланган. Шаҳар кинолаштириш бошқармасидан мухбиримизга билдиришларича, байрам кунлари кинотеатр экранларида янги бадиий, ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмлар кўрсатилади. Хуш, бу қандай фильмлар экан? Мана икки кундирки, Санъат саройида «Ўзбекфильм» киностудияси маҳсулоти—«Фарҳоднинг жасорати» янги фильми кўрсатиляпти. 3 майдан бошлаб эса «Бобо, Килиан ва мен» фильми намойиш қилинади. Бу фильмни чехословакиялик қардошларимиз ишлашган. Биргина Санъат саройидагина эмас, балки бошқа кинотеатрларда ҳам совет ва чет эл фильмлари кўрсатилади. «Чайка», Навоий, Ғ. Ғулом номли, «Ўзбекистон», «Восток», «Спутник», «Мир», «Тинчлик», «Фестиваль», «Юлдузча», «Ударник» ва бошқа кинотеатрларда «Одерда баҳор», «Фарҳоднинг жасорати», «Энг узоқ тун», «Биринчи чопар», «Темир оқим», «Кавказ асираси» ва бошқа фильмлари намойиш қилинади.

Бундан ташқари, шаҳримизнинг аҳоли гавжум бўладиган майдонларида тарихий-революцион, илмий-оммабоп, ҳужжатли фильмлари бепул кўрсатилади.

Жумладан, Куйбишев, Калинин, Охунбобоев, Беруний майдонларида «Балтика депутати», ва бошқа жойларда «Совет ҳокимияти учун», «Котовский», «Милтиқли киши» фильмлари кўрсатилади. «Чайка», «Спутник», Навоий номли кинотеатрларининг эстрада оркестлари Беруний майдони, «Победа» истироҳат боғида концерт беради.

Бундан ташқари кинофильмлар намойиш қилинишидан олдин халқаро бирдамлик куни ҳақида қизиқарли суҳбатлар, шаҳарнинг машҳур кишилари билан учрашувлар ўтказилади. Хуллас, яхши ҳордиқ чиқарай деб кинотеатрларга ташриф буюрган томошабинларнинг кўнгиллари чоғ бўлади.

Тошкент заргарлик фабрикасининг моҳир заргарлар коллективи байрамга атаб кўпгина ажойиб совғалар тайёрладилар.

СУРАТДА: шу корхонанинг тажрибали заргарларидан Наби Валиев, Рамазон Чушов.

И. Глауберзон фотоси.

●*Уй тўйига нима етсин*

3 МИНГ УЙ ТЎЙИ

1 Май вахтасида тайёрланаётган совғаларнинг қанчалик кўплигини янги уй-жой биноларини қабул қилувчи давлат комиссиясига келаётган рапортлардан ҳам билиш мумкин.

Комиссия аъзолари бугун муаззам шаҳримизнинг жуда кўп қурилиш майдонларида бўлиб, бинокорларнинг меҳнатига баҳо беришди.

Рисовая кўчасида қад кўтарган янги уйлар қаторига яна бир 40 квартирали бино қўшилди. Уни 3-трестнинг 5-бошқармаси устакорлари фойдаланишга топширишди.

«Крупнопанельжильстрой» тресті уйсозларининг меҳнати диққатга сазовор. Трестнинг 23-бошқармаси 1-уйсозлик комбинати посёлкасида 32 квартирали уйни тайёрлади.

Чилонзорнинг К-9А кварталидаги янги уйга 96 оила кўчиб кирадиган бўлди. Уни 2-бошқарма уйсозлари қурганлар. 26-бошқарма уйсозлари эса В-13 кварталида учта 96 квартира уйнинг ҳавозаларини йиғиштириб олишди. Улуғ айём арафасида 288 оила қувонч тўйларини ўтказади.

Марказ-7 кварталида Львов шаҳридан келган азаматлар 40 квартирали уйнинг калитларини ҳамшаҳарларимизга топширишди.

Луначарское шоссесида ҳам 130 оилага мўлжалланган ҳашаматли уй кишиларнинг ҳавасини келтиряпти. Уни 13-бошқарманинг меҳнат аҳли бунёд қилди.

Давлат комиссиясида мухбиримизга билдиришларича, пойтахтимизда 1 январдан шу кунгача 100 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой қабул қилиб олинди. Бу 3 мингдан зиёд оила ҳурсанд қилинди деган гап.

Комиссия қўлида яна бир неча уйларнинг қабул қилиб олиниши ҳақида ёзилган илтимосномалар турибди. Улар Шимолий-Шарқ массивида 4 та ва «Крупнопанельжильстрой» трестлари қўрган 13 та уйнинг ҳужжатларидир. Россиялик қурувчилар ҳам бир йўла 6 уйни топшириш иштиёқидалар.

Бизнинг интервью

ПОЙТАХТ БАЙРАМ ЛИБОСИДА

Қ. САЛОҲИДДИНОВ,
Шаҳар бош рассоми.

Муаззам пойтахтимиз аҳолиси меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни—1 Май тантаналарини сабрсизлик билан кутмоқда. Байрам файзига-файз киритиш мақсадида шаҳримиздаги ҳамма кўчалар озода қилиниб, дов-дарахтлар бўялди, гулзорлар, хиёбонлар тартибга келтирилди.

Шаҳар районлари муҳим бир тема бўйича безатиляпти. Масалан, Октябрь райони территорияси «Пахта—ўзбек халқининг миллий ифтихори» деган мавзу бўйича безатилади. Ҳамза райони эса «Партия бизнинг раҳнамомиз» деган шиорни мадҳ этади. Ленин райони исми жисмига монанд қилиб безатилади. у «Ленин бизнинг байроғимиз» деб аталади. Куйбишев райони беш йиллик одимларининг саловатини таранну этса, Фрунзе райони СССР халқларининг дўстлиги, бузилмас ва мангулигини шарафлайди. Чилонзор қурилишлар ҳақида, Киров райони инсониятнинг ёрқин келажаги коммунизм эканлигини тасвирлайди.

Район меҳнаткашларининг колонналари ҳам ана шу темаларда портрет, панно, шиор, плакатлар кўтариб, намойишга борадилар.

В. И. Ленин номли майдонга Навоий кўчасидан киришда ўрнатилган улкан панно пахтамиз жамолини кўз-кўз этади. 4 миллион 100 минг тонна деган ёзувнинг рақамларига пахтанинг тасвири ишланган.

Ўрда кўпригида улуғ В. И. Ленин ва Ўзбекистоннинг биринчи оқсоқоли Й. Охунбобоевларнинг улкан портретлари қўйилади.

В. И. Ленин номли майдон чиндан ҳам байрам либосини кийган. Ленин ҳайкалининг тепасида ҳукумат уйининг эски биноси томида металлдан ишланган улкан герб ўрнатилган.

Ҳайкал рўпарасида Ленин кўчаси томонидан узунлиги 180 метр бўлган жуда катта панно қўйилди. Унинг ҳар икки томонига «Мир—Тинчлик» сўзлари катта ҳарфлар билан ёзилган. Паннонинг ўзи 1917 йилнинг жасоратли саҳифаларини ва бугунги порлоқ кунимизнинг шонли саҳифаларини тасвирлайди.

Булардан ташқари шаҳарни ёритишга ҳам яхши эътибор берилди. Ранг-баранг лампочкаларнинг маржонлари кўчалар, майдонларга тортилди. 10 миллиондан кўп лампочка шаҳарни нурга чўмилтиргандай порлаб туради.

Шаҳарни байрамга бадиий жиҳатдан безашда бадиий кенгаш аъзолари самарали ишлашди. Айниқса «Рассом» ва ободонлаштириш бошқармасининг ишлаб чиқариш комбинати мўйқалам усталарининг маҳоратини таъкидлаб ўтиш керак.

ТАНТАНАЛАР

Октябрь массивидаги янги Журжоний маҳалласининг аҳолиси Наврўз ва 1 Май байрамлари шарафига катта тўй тантанасини ўтказди.

Наврўз ва 1 Май байрамларининг моҳияти ҳақида шу маҳаллалик олим, геология-минералогия фанлари кандидати А. Исломов гапириб берди.

Кеча шундай қизиқарли ва завқли бўлдики, йиғилганлар тонг отганини ҳам сезмай қолишди. Якшанба тонгида ҳалим сузилди. Ота-боболаримизнинг одати бўйича ҳалимга қўшни Ғафур Ғулом, Акмал Икромов ва бошқа маҳаллалардан меҳмонлар чақирилган.

Меҳмонлар маҳалла аҳолисининг уюшқоқлигидан мамнун бўлиб, бу дўстлик ва аҳилликни янада кучайтириш, маҳаллалараро йиғилиш кечалари уюштириш тўғрисида маслаҳатлашиб олдилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ саҳифаларида

◆ 24–28 апрелда Будапештда коммунистик ва ишчи партиялар халқаро кенгашини тайёрловчи комиссиянинг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда 54 партиянинг вакиллари иштирок этдилар.

◆ Югославия Социалистик Федератив Республикасининг Президенти, Югославия Коммунистлар Союзининг Раиси Иосип Броз Тито Эронга қилган расмий сафари тамом бўлгандан кейин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг таклифига биноан, 28 апрелда Теҳрондан Москвага келди.

◆ Тошкентда республика илмий-назарий ва методик конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда партия ўқуви системасида интернационал тарбия масалаги муҳокама қилинди. Бу конференцияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан КПСС Марказий Комитетининг журнали — «Политическое самообразование» редколлегияси уюштирди.

◆ 28 апрелда Қирғизистон пойтахтида Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон традицион кинофестивали тамом бўлди. Жюри 40 га яқин фильмни кўриб чиқди.

Булка кондитер-комбинатининг қандолатчилари меҳнаткашларнинг байрам дастурхонларига кўплаб турли хил торт, пирожное каби маҳсулотларни ишлаб чиқарди.

СУРАТДА: комбинат қандолат цехининг бошлиғи торт ва пирожноелар тайёрлаш устаси Е. М. Цатурян тайёрланган янги тортнинг сифатини кўздан кечираётир.

М. Нуриддинов фотоси.

ПАЗАНДАЛАР ХИЗМАТДА

Умумий овқатланиш бошқармасининг ходимлари байрам кунлари шаҳар аҳолисига намунали маиший хизмат кўрсатиш, уларнинг кўнглини чоғ этиш режаларини тузиб чиқишди. Байрам арафасида пойтахтимизнинг истироҳат боғларидаги ёзлик ошхоналар қайта жиҳозланиб, хўрандаларнинг келишларига тайёрлаб қўйилди. БАЙРАМ КУНЛАРИ 6800 ЎРИНЛИ 117 ТА ОВҚАТЛАНИШ КОРХОНАСИ ИШЛАБ ТУРАДИ. 70 ГА ЯҚИН ОВҚАТЛАНИШ КОРХОНАСИДА МОРОЖЕНОЕ, ПИВО ВА СПИРТСИЗ ИЧИМЛИКЛАР САВДОСИ УЮШТИРИЛАДИ.

Пазандалар эса байрам арафасида жуда кўп ташкилотлар, корхоналарнинг тантанали маросимларида хизмат кўрсатишади. Шундай қилиб, 400 дан ортиқ ташкилотнинг илтимоси бажо келтирилади. Бугун-эрта Ленин номли электрон лампа заводи, «Ташкенткабель», Трактор-йиғув заводи, 1-уйсозлик комбинати, «Ташсельмаш» заводлари меҳнаткашлари пазандалар хизматидан баҳраманд бўладилар.

1 Майда хўрандаларга жуда кўп қулайликлар яратилади. БАЙРАМ КУНИДАН БОШЛАБ «ГУЛИСТОН» РЕСТОРАНИНИНГ ТОМИДА ОЧИЛАДИГАН 100 ЎРИНЛИ ОЧИҚ ОШХОНАГА МАРҲАМАТ ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН. Бундан ташқари «Тошкент», «Баҳор» ресторанларининг томларида ҳам ана шундай очиқ ошхоналар аҳолига маиший хизмат кўрсата бошлайди. Булардан ташқари «Октябрь» ресторанининг айвонли ошхонаси, 340 ўринли «Ветерок» қаҳвахонаси ҳам ҳамшаҳарларимиз хизматида бўлади.

БУГУН ВА ЭРТАГА САНОАТ КОРХОНАЛАРИ, ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА РАНГ-БАРАНГ ТАЙЁР ТАОМЛАР ВА МАСАЛЛИҚЛАРНИ СОТИШ КЎРГАЗМАСИ ТАШКИЛ ҚИЛИНАДИ. УЛАР 60 ЖОЙДА БЎЛАДИ.

Шу билан бир қаторда Бешқайрағоч, Янгиобод, Қорақамиш массивларида ва Сергели-йўлдош шаҳарчада Куйбишев, Октябрь, Фрунзе район ошхоналар трестлари уюштирадиган савдо кўргазмаларига исталган нарсани харид қилиш мумкин.

Шаҳарнинг Асакенский кўчасида, «Победа» боғи, Революция майдонида, Чилонзор массивида, Болгар даҳасида, Студентлар шаҳарчасида ва бошқа гавжум жойларда 15 дан ортиқ савдо кўргазмалари очилди.

КЕЧА ЭРТАЛАБДАНОҚ ОЛЕГ КОШЕВОЙ МАЙДОНИДА ШАҲАР БЎЙИЧА УЛКАН САВДО ЯРМАРКАСИ ОЧИЛДИ. Унда барча ресторанларнинг уста пазандалари ўз маҳоратларини намойиш қилдилар. Ярмарка эртага ҳам ишлайди.

Байрам дастурхонини ноз-неъматлар билан безаш мақсадида масаллиқлар магазинларида ҳам қизғин тайёргарлик кўрилган.

Шаҳар умумий овқатланиш бошқармаси ташкилот бўлимининг катта инспектори Людмила Бабровицкая бундай деди:

— Пазандалар 1 Май намойишига ҳам қизғин ҳозирлик кўришди. БАЙРАМ КУНИ ЭРТА ТОНГДАНОҚ 238 БУФЕТ, 21 МАШИНАДА РАНГ-БАРАНГ ШИРИНЛИК ВА ЯХШИ ТАОМЛАР БИЛАН САВДО ҚИЛУВЧИ КЎЧМА ДЎКОНЛАР ХИЗМАТДА БЎЛАДИ.

Хуллас, улуғ байрам шодиёналарида аҳоли мамнун этилади.

Оромгоҳлар чорлайди

Шаҳар боғларининг ходимлари ҳам байрам кунларини уюшқоқлик билан ўтказишга яхши тараддуд кўришди.

Эртага «Победа» маданият ва истироҳат боғи ўн минглаб кишиларнинг кўнглини хушнуд этади. Бу ерда дам олувчилар учун барча шароит муҳайё этилган. Боғда Фрунзе районидаги 2-маданият уйининг талантлари ўз санъатларини намойиш қиладилар.

Дендропаркда ўтказиладиган сайл ҳам жуда қизиқарли бўлади. «Бир пиёла чойга марҳамат» деган суҳбат Алишер Навоий ҳаёти ва ижодига бағишланади.

Пушкин номли маданият ва истироҳат боғида карнай-сурнайларнинг ёқимли овози ҳаммани ўйин-кулгига таклиф қилади. Сайл қатнашчиларига «Ўзбекконцерт» санъаткорлари маданий хизмат кўрсатадилар.

Тельман номли боғ «Ташсельмаш» заводи коллективининг ихтиёрига бериб қўйилади. Улар Тошкентда революция йилларида 1 Майни нишонлаган нуроний инқилобчиларнинг ҳикояларини тинглайдилар.

«1 Май мамлакат бўйлаб одим отмоқда»—М. Горький номли боғда ўтказиладиган сайл ана шундай аталади. Эрталабданоқ боғ эркатойлар билан гавжум бўлади ва октябрятлар паради ўтказилади.

Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғида ҳам мириқиб дам олиш мумкин. Боғда Охунбобоев, Қодирий номли маданият уйлари ҳаваскорлари ижросида концертлар бўлади.

Тошкент ҳайвонот боғининг эшиклари кенг очилади. Ҳамма учун қизиқарли тадбирлар ўтказилади.

Хуллас, шаҳар боғларида байрам кунлари халқ сайллари авжига чиқади.

Боғларга марҳамат!

МЕҲНАТ ҒАЛАБАЛАРИМИЗ СЕНГА, 1 МАЙ!

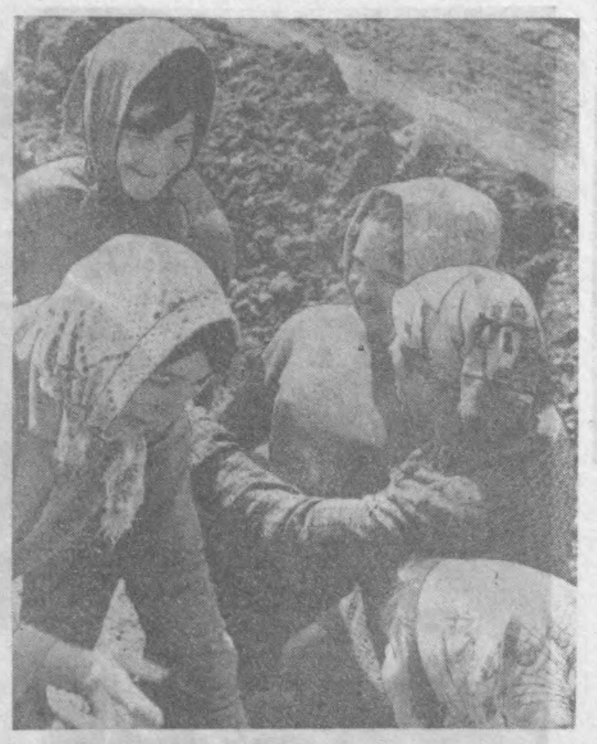

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Чорвоқ бунёдкорларининг қишлоғида ўтган йилнинг ўзида 9300 квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди. Нина Матвеенко раҳбарлик қилаётган сувоқчилар бригадаси комсомоллари 1 Май вахтасида ажойиб муваффақиятни қўлга киритмоқдалар.
СУРАТДА: сувоқчилар бригадасининг комсомоллари.
Н. Ключнев фотоси. (УзТАГ).

Хотин-қизларга

«Учқун» тўқимачилик-галантерея фирмасининг коллективи хотин-қизларга атаб 240 мингта капрон ва крепдешин рўмоллар тайёрлади. Бу хушрўй рўмолларга чиройли баҳор гуллари туширилган.

Фирма ишчилари 1 Май арафасида ана шундай рўмолларнинг 24 янги хилини ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Улар маҳаллий ва европача усулда тайёрлангандир.

7300 машина

Бугун трактор йиғув заводининг конвейерларидан туширилган «Т28Х3» маркали тракторлар сони 7300 тага етди. Коллектив тўрт ой мобайнида ана шунча машина ишлаб чиқарди. Корхонада кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш топшириғи ҳам бажарилди. Савдо тармоқларига 2000 та болалар спортроллери ва консерва тайёрловчилар учун 30 мингта асбоб жўнатилди. Ҳозир заводда тўрт қаторлаб пахта терадиган машинани олиб юрувчи янги «Т28Х4» маркали машина ишлаб чиқаришни ўзлаштириш учун тайёргарлик кетмоқда. Яна икки ойдан кейин 50 та ана шундай кучли трактор тайёрлаб чиқарилади.

Комсомоллар ғайрати

1-пойафзал фабрикасининг Д. Нувазов бошчилик қилаётган 5-цехи коллективи комсомол-ёшлардан ташкил топган. Бу коллектив 1 Майни пландан ташқари 500 жуфт пойафзал тайёрлаб кутиб олди. Маҳсулотларнинг ҳаммаси аъло сифатда қабул қилинди. Қўлга киритилган муваффақиятда фрезерчи К. Эгамбердиева, Л. Гумерова, З. Тазиева, пардозчи Р. Романенко ва бошқа комсомолларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Қутловлар

Байрам олди кунлари Марказий телеграф алоқачиларининг ишлари бошидан ошиб кетди. Улар Иттифоқимизнинг ҳамма бурчаклари ва чет элларга кўплаб табрик телеграммалари жўнатмоқдалар ва қабул қилиб олмоқдалар.

Яқинда ўрнатилган «ЧВТ-1» типидаги янги ярим ўтказгич система бетўхтов ишлаб турибди. Алоқачилар байрам арафасида яна бир «П-17» янги аппарати ўрнатишди. Бу аппарат шаҳримизнинг республика областлари билан телефон алоқасини бирмунча яхшилаш имконини беради.

Пландан ташқари 120 минг тонна

Ўрта Осиё темир йўл тармоғининг Тошкент бўлими ишчилари йил бошидан буён пландан ташқари 120 минг тонна халқ хўжалик юкларини ортиб жўнатишди. Шу вақт мобайнида топшириққа қўшимча 851 минг тонна юк ташилди. Бундан бўлим 400 минг сўм фойда кўрди.

Янги тепловоз парки ишга туширилди. Ҳар бири 6 минг от кучига эга бўлган «2ТЭ-10Л» маркали янги локомотивларни бошқариш ўзлаштирилди.

Икки хили ўзлаштирилди

Яқин пайтгача шаҳримизда қора ноннинг «Бородино» деб аталувчи бир хилигина ишлаб чиқарилар эди. 4-нон заводи коллективи байрам арафасида ана шундай нонларнинг «Москва» ва «Завар» деб номланган хилларини ишлаб чиқара бошлади.

— Март ойида шаҳар аҳолиси биздан 108 тонна ана шундай нон олганди, — дейди корхона директори И. Солоид, — апрель ойида бу рақамни бир ярим бараварга оширдик.

Байрам дастурхонига

«Ўртоқ» кондитер фабрикасининг коллективи меҳнаткашларнинг байрам дастурхонига чиройли қилиб безалган 35 минг қути ширинлик тайёрлади.

Қандолатчилар тайёрлаган маҳсулотлар орасида «Қуш сути», «Шарқ», «Шарқ юлдузи», «Ўзбекистон» каби янги хил конфетлар бор.

Хушбўй атирлар

Пойтахт савдо тармоқлари хотин-қизларга ёқиб қолган дуҳи ва одеколонларнинг 20 минг шишасини харидорларга тақдим этди. Булар орасида «Сирень», «Кармен», «Гвоздика», «Чилонзор», «Шарқ», «Дилором» каби хушбўй атирлар бор. Булар — атир-упа фабрикаси коллективининг ҳамшаҳарларга атаган байрам совғаларидир.

ЛЕНИНГРАД. «Рабочий» тўқимачилик фабрикасининг аҳли йил бошидан буён планга қўшимча равишда 200 минг метр мато ишлаб чиқарди. Мастер ёрдамчиси Владимир Никитин бригадаси 1 Май байрамигача топшириққа қўшимча равишда 15 минг метр газлама тайёрлашга аҳд қилган.
СУРАТДА: В. Никитин ва бригада аъзоларидан Е. Белано, Л. Бухтерос (ўнгда).
А. Пхарев фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ИШЧИЛАР СИНФИ— АСАР ҚАҲРАМОНИ

ВЦСПС президиуми билан СССР Ёзувчилар Союзи правлениесининг секретариати В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига 1968-1970 йилларда совет ишчилар синфи тўғрисида энг яхши бадиий проза асари учун Бутуниттифоқ миқёсида очиқ конкурс ўтказишни қарор қилдилар.

Конкурснинг асосий вазифаси — мамлакатимизнинг ёзувчиларини коммунистик жамият қуриш учун курашда илғор, етакчи ва бунёдкор куч бўлмиш қаҳрамон ишчилар синфимизни тасвирловчи роман, қисса, ҳикояларни яратишга жалб этишдан иборат. Бу асарлар ишчилар синфининг ҳозирги авлоди коммунистик партия раҳбарлигида ўз ота-боболари ва акаларининг шонли революцион, жанговар ва меҳнат традицияларини қай тариқа муносиб давом эттираётганлигини акс эттириши керак.

Энг яхши асарлар касаба союзларининг мукофотлари билан тақдирланади. 5000 сўмлик битта биринчи мукофот, ҳар бири 2500 сўмлик иккита иккинчи мукофот, ҳар бири 1500 сўмлик учта учинчи мукофот белгиланди, конкурс жюриси тасдиқланди.

(ТАСС мухбири).

ДЎСТЛИГИМИЗ МЕВАСИ

Пойтахтимизнинг Киров райони бундан роппа-роса икки йилу икки кун илгари ер қимирлаши натижасида минглаб хонадонлар бошпанасиз қолган район эди.

Апрель қуёши худди ёмғирдан сўнг ер юзини қоплаган қўзиқориндек, қисқа вақт ичида қад кўтарган ўнлаб кўп қаватли биноларга илиқ нурларини сочади. Бу биноларга қараб, уларни қурган, оғир кунларда ўзбек халқига ёрдам қўлини чўзиб, пойтахтимизни қайтадан тиклаш учун келган Подмосковье, Волгоград, Воронеж, Горький, Куйбишев, Саратов, Пермь, Свердловск, Тула, Челябинск, Череповец, Ярославль, Краснодар, Новокузнецк, Новосибирск шаҳарларининг олиҳиммат қурувчиларига — рус халқига офаринлар айтгинг келади. Бу кўп миллатли Ватанимиз халқлари дўстлигининг мевасидир.

Бугун, байрам арафасида улар Киров районида — ер қимирлаш эпицентрида яшаган меҳнаткашлар учун яна бир совға ҳадя қилдилар. 56 квартирали тўрт қаватли уй фойдаланишга топширилди. Квартираларнинг калити шаҳар ижроия комитетининг қарори билан «Ўзбексельмаш» заводининг ишчи ва хизматчиларига топширилади.

Музика садолари остида кўч ортилган машиналар кўринади. Биринчи бўлиб янги уйга завод йиғув-механика цехи бошлиғининг ўринбосари Бекмухамедовлар онласи кўчиб келади. Онла бошлиғи Аҳмаджон аканинг қувончи чексиз.

Электр цехининг мастери Иван Петрович Куценко, қуюв цехининг илғор ишчиси Раззоқ Ишчонов, слесарь-йиғувчи Рўзиқул Файзиевларнинг ҳам онлалари кўчиб келади.

Шу куни 56 хонадон янги уйга кўчиб кирди. Халқаро бирдамлик куни — 1 Май байрамида яна юзга яқин онла уй тўйларини ўтказади.

— Байрамни янги уйда ўтказадиган бўлдик. Раҳмат қўли гул қурувчиларга, — дейишади улар.

Кўп ўтмай дўстлигимиз меваси— Киров районининг янги кварталлари саф тортади, Киров райони пойтахтимизнинг энг хушманзара, сўлим районларидан бирига айланади.

А. АБДУЛЛАЕВ.

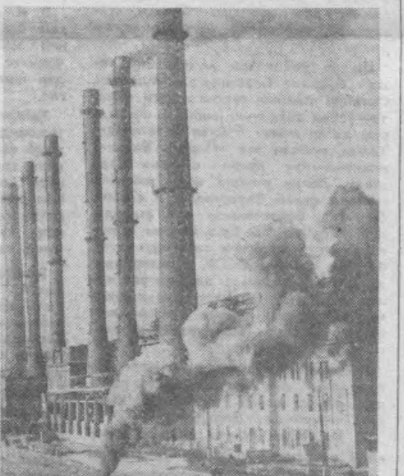

Челябинскдаги металлургия заводи 25 ёшга тўлди.
СУРАТДА: заводнинг мартен цехи кўриниши.
В. Георгиев фотоси. ТАСС фотохроникаси.

К. Маркс туғилган куннинг 150 йиллиги олдидан

ИНСОН ХИЗМАТИДА

...Россия маънавий ҳаётида муҳим роль ўйнаши керак бўлган кутубхона 1714 йилда Петербургда юзага келган пайтда Карл Маркснинг туғилишига ҳали яна 104 йил вақт бор эди. Унинг дастлабки китоб фонди Петр I га қарашли китоблардан ташкил топди.

Биринчи ўн йилликда бу ерда 11 мингдан кўпроқ том бор эди. 1714 йилдан 1814 йилгача, яъни император халқ кутубхонаси (ҳозир у М. Е. Салтиков-Шчедрин номидаги кутубхона деб аталади) очилишидан олдин Фанлар академиясининг кутубхонаси жамоатчилик фойдаланадиган универсал илмий адабиётлар фондига эга бўлган йирик кутубхона бўлиб қолаверади.

Жаҳондаги энг йирик китоблар хазинасидан бири бўлган бу кутубхона «таржимаи ҳоли»нинг майда-чуйдаларини тилга олиб ўтирмай, фақат бир нарсани қайд қилиб ўтамиз, бу ерда рус фани ва маданиятининг Николай Чернишевский, Дмитрий Писарев, Дмитрий Менделеев, Иван Павлов ва бошқа шу каби ажойиб арбоблари унинг китобхонлари бўлганлар.

1891 ва 1894 йилларда академия кутубхонасида В. И. Ленин адабиётлар устида иш олиб борди.

Биринчи рус революцияси даврида бу ерга чет эллардан чор империясида ман этилган адабиёт посилкалари келтирила бошлади. Ленин Россияда партия адабиётлари фондини юзага келтириш мақсадида барча партия ташкилотларига Фанлар академиясининг кутубхонасига яширин адабиётлардан икки нусхадан юбориб туришни тавсия этди.

1905-1906 йилларда Россияга қайтиб келаётган муҳожирлар орқали чет эллардан кўп сонли революцион адабиётлар олинди. 1906 йил февралида ва июлида А. В. Луначарский топшириғи билан Париждан 75 килограмм оғирлигидаги иккита китоблар посилкаси юборилди. Ўша йилнинг июлида кутубхона адресига Женевадан 6 пуд оғирлигида адабиёт келди. 1906 йил февралида чет эллардан умумий оғирлиги 545 килограмм бўлган 5 яшчик адабиёт олинди.

Кутубхона илгари чор «муҳофаза» муассасаларининг мансабдорлари «исёнчи» деб атаган адабиётларни шундай воситалар орқали олиб турди. Маркс асарлари ҳам шундай адабиёт деб ҳисобланарди.

1848 йил февралида машҳур «Коммунистик партия Манифести» босилиб чиқди. Бу асар рус тилида биринчи марта 1869 йилда Женевада М. А. Бакунин таржимасида нашр этилди. Россияга бу нашрнинг жуда озгина нусхаси келиб етди. «Манифест»нинг биринчи илмий таржимаси Плеханов томонидан қилинди. Бу асар тексти рус тилида 1882 йилда Женевада «Эркин рус босмахонаси» томонидан эълон қилинди. Асар авторлари Маркс ва Энгельс шу нашрга сўз боши ёзиб юбордилар. СССР Фанлар академияси кутубхонасининг нодир китоблар залида бу бебаҳо нашрнинг нусхаси мавжуд. Биз бу ерда нашр этилган йили ва жойи кўрсатилмаган китоблар нусхасига дуч келамиз. Муқовасиз ва титул бети бўлмаган китоблар бор. «Манифест»нинг бетлари йиртиб олинган нашрлари учрайди. 1906 йилда РСДРП Марказий Комитети томонидан нашр этилган «Манифест»нинг нашр этилган жойи кўрсатилмаган. «Мемеографияда босилди» деган белгиси бўлган «Манифест» нусхаси ҳам бор...

Кутубхона ходимлари Маркснинг «Ёлланма меҳнат ва капитал» деган асарининг биринчи нашрини эҳтиётлик билан сақлаб келганлар. Шу асарнинг бу ерга келтирилган энг биринчи нашри «Рус социал — революцион кутубхонаси» томонидан Женевада 1883 йилда тайёрланган эди.

Нодир китоблар фондида Маркснинг «Л. Кугельманга хат» деган асари сақланмоқда. Уни М. Ильина (В. И. Лениннинг синглиси Мария Ильинична Ульянова) таржима қилган ва Н. Ленин (В. И. Ленин) унга сўз боши ёзган эди.

Матбуот ишлари бўйича Петербург комитети бу нашрни хатлаб: «Таржимон М. Ильина ва рус тилидаги сўз бошининг автори ҳамда брошюрани таҳрир этувчи Н. Ленинга қарши суд таъқибини қўзғаш керак» деган илтимос билан Петербург суд палатасига мурожаат қилди.

Нодир китоблар фондида Маркснинг энг муҳим асари бўлган «Капитал» алоҳида ўрин эгаллаб туради. Фанлар академиясининг кутубхонаси 1968 йил бошида «Капитал»нинг немис нашридаги 1 томини олди.

Кутубхонада «Капитал»нинг 1872, 1885 ва 1896 йилларда рус тилида нашр этилган 1-2 ва 3 томлари бор. Кутубхона фондида таҳрир қилишда В. И. Ленин қатнашган инглиз, француз, поляк ва бошқа тилларида биринчи марта нашр этилган, аллақачон нодир библиографик нашр бўлиб қолган «капитал» нашрлари сақланиб турибди.

Чор цензурасининг қаттиқ қўллик билан назорат қилиши ва полиция органларининг таъқиб этишига қарамай Фанлар академияси кутубхонасининг бизга номаълум бўлган ходимлари революциягача тахминан 70 йил мобайнида Маркс асарларининг шундай бой фондини тўплашганки, бундай бой фондга жаҳондаги озгина китоб хазиналари эга.

Маркснинг Фанлар академияси кутубхонасида тўпланган асарлари ҳеч қачон токчаларда ётмайди. Бу ерда Марксни революционер зиёлилар, Петербург социал-демократик тўгараклар ва Петербург «ишчилар синфини озод қилиш союзи»нинг аъзолари ўрганишди. Кутубхона «Капитал»нинг биринчи томини олганидан кейин (1868 йил бошида) бир неча кун ўтиши биланоқ бу асар биринчи китобхонга берилган эди.

Совет ҳокимияти йилларида СССР Фанлар академиясининг кутубхонасида марксизм классикларининг асарлари жуда кўпайди. Владимир Бонч-Бруевич кутубхонага чет элларда нашр этилган қимматбаҳо тўпламларни ҳадя қилди. Маркснинг рус тилида ва Совет Иттифоқидаги бошқа халқларнинг тилларида босилган асарлари шу ерга оқиб келиб турди. Ҳозир марксизм классиклари фондида СССРдаги 58 тилда ва Европадаги 20 тилда босилган асарлар тўпланган.

...Минглаб томлар токчаларга батартиб териб қўйилган. Бу ерда лабораториялардагидек озодалик, энг юксак даражадаги тартиб ва жим-житлик ҳукм суради.

Автоном НЕПОМНЯШЧИЙ,
АПН мухбири.

ЧЕВАРЛАР ҒАЛАБАСИ

3-тикув фабрикасининг коллективи ва инженер-техник ходимлари май олди социалистик мусобақасини авж олдириб, апрель ойи топшириғини муддатидан олдин бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Маҳсулотни реализация қилиш плани ортиғи билан бажарилди. Ой охиригача планга қўшимча 200 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади. Ўтган тўрт ой мобайнида 3400 квадрат-метр газлама тежалиб, ундан планга қўшимча 3600 та болалар кийим-кечаги тикилди.

Корхонанинг 1107 ходими коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашмоқда, 279 ишчи эса коммунистик меҳнат зарбдори номини олган.

Социалистик меҳнат қаҳрамони В. Плетнева ташаббусига қўшилиб, 260 чевар беш йилликни В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида бажариш мажбуриятини олдилар.

274 тикувчи, жумладан, Л. Чжан, Каримова, Жўраева, М. Швед ва бошқа кўпгина чеварлар 1969 йил ҳисобига маҳсулот тайёрламоқдалар.

● *Чет элликлар республикамиз ҳақида*

Цейлонлик меҳмоннинг айтганлари

Цейлонлик таниқли жамоат арбоби М. Випуласара Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. У шу йил кузда республикамизда буюк инсонпарвар шоир Алишер Навоий юбилейи нишонланаяжагини билиб, ўзининг ўзбекистонлик дўстларидан Алишер Навоий портретини Цейлонга юборишларини илтимос қилди.

Цейлонлик меҳмон Шри Ланк Буддачилар конгрессининг бош секретари, рассомлар миллий жамиятининг президенти, цейлон-совет дўстлиги жамиятининг вице-президентидир. Мамлакатимиз халқларининг самимий дўсти М. Випуласара ўзбек адабиёти классиги туғилган куннинг 525 йиллигини ўз ватанида нишонлашга кўмаклашиш учун тайёр эканлигини билдирди. Гарчи Цейлон социалистик мамлакат бўлмаса-да, деди у, у ердаги аҳолининг кўпчилиги Совет Иттифоқининг дўстидир.

— Бу ерга келиб кетганимдан бери ўтган етти йил ичида деди М. Випуласара, — республикангиз жуда тараққий этибди. Сизлар ғоят катта муваффақиятларга эришибсиз ва бу муваффақиятлардан энг муҳими — сизлар кишиларнинг ҳаётини тобора яхши, бахтиёр қилмоқдасиз.

Тошкентдаги зилзила шаҳарга анча вайронгарчилик келтирганини кўрдим ва мен бу ерда шаҳарни тиклашда сизга мадад бераётган дўстликни ҳис қилдим. Мамлакатнинг бошқа шаҳарлари, бошқа республикалари бу ерга ўз кишиларини, техникасини, материалларини ва бошқа шу кабиларнинг ҳаммасини бепул юборганликларини менга айтишди. Бу—Совет Иттифоқи халқлари қандай аҳил ва дўст бўлиб яшаётганлигининг ёрқин намунасидир.

М. Випуласара Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистон эришган муваффақиятлар билан ўз ватандошларини иложи борича кенгроқ таништиражагини айтди. Бунинг учун нима қилиш керак. Ҳар иккала жамият вакиллари мамлакатларимиз ўртасида дўстликни мустаҳкамлаш тўғрисида—китоблар, фотосуратлар, расмлар виставкаларини айирбошлаш ва бир-бирларига санъат арбоблари делегацияларини юбориш ҳақида батафсил фикрлашиб олдилар. Цейлон ва Ўзбекистон халқлари маданияти тарихидаги умумийлик, деди рассом, бундай айирбошлашларни иккала томон учун ҳам фойдали қилади. Тошкентда Цейлон ёзувчиларининг ҳикоялар тўплами яқинда ўзбек тилида босилиб чиққанлиги яна шу дўстликнинг мустаҳкамланаётганлигини кўрсатувчи янги бир далилдир.

Г. МАЙОРОВ.
[ЎзТАГ мухбири].

Ленин майдони ёнида 19 қаватли улкан бинони қураётган 11-қурилиш трестига қарашли 1-қурилиш бошқармасининг илғор электр пайвандчиси Г. Жулчибекова кундалик топшириқни 160-180 процент бажармоқда.
А. Тўраев фотоси.

157-мактабнинг ўқувчилари уй-рўзғор дарсида таомлар тайёрлашни ўрганишади.

СУРАТДА: 7-«В» синф ўқувчилари дастурхон безашмоқда.

Р., Альбеков фотолари.

ХИЗМАТ БЮРОСИ

(ҲАЖВИЯ)

Тодор ДАНАИЛОВ

Тошо, тезроқ бўл, турсанг-чи! Докторни чақир, онамнинг аҳволи оғирлашди,—дея ташвиш билан хотиним мени уйғотди.

— Ҳали тирикми?— довдираб ўрнимдан турдим.

— Тирик, албатта.

— Чатоқ бўпти.

— Нега чатоқ экан?— хотиним ғазабга тўла кўзлари билан менга тикилди.

— Доктор Ганевнинг телефон номерини билмаганим чакки бўлдида. У биздан унча узоқда бўлмаса ҳам... ҳар қалай...

— 04 дан сўраб билсанг-чи!

Ич кийимимда дарров телефон трубкасига ёпишдим. Хизмат бюросининг номерини тера бошладим. «Ту-ту-ту» деган товуш эшитилади. Ҳеч ким трубкани олмаяпти.

— Тодор! Сен нима қилаяпсан ўзи?!—хотиним бақирди. — Жуда беғам одамсан-да, тез бўл!

— Хизмат бюроси жавоб бермаяпти.

Кампирнинг товуши қулоғимга кирди.

— Жон қизим, ўзинг бора қол, у атайин шундай қилиб, имиллаб ўтирибди...

— Тодор!—жаҳл билан бақирди хотиним.— Хизмат бюросини қўй, дарров тез ёрдам машинасини чақир!

— Номерини биласанми?

— Эсимда йўқ, хизмат бюросидан сўраб бил.

Мен яна 04-ни тера бошладим. «Ту-ту-ту»... бир минут, икки, беш минут ўтди, ҳамон «Ту-ту-ту».

Бироздан кейин ўзим ҳам уйқусираганимдан чўчиб тушдим. Шу вақт қарасам, хонадан аччиғланиб, йиғлаганича хотиним чиқиб келди.

— Т-ттошо!—деди бўғиқ товуш билан,—онам оламдан ўтди! Энди бечорага на доктор, на тез ёрдам машинаси, ҳеч нарса керак эмас.

Шу вақт трубкадан:

— Хизмат бюроси эшитади! — деган овоз эшитилади.

— Соғ бўлинг,—дедим севиниб,—кўмиш бюросининг телефон номерини айтсангиз.

Болгарчадан таржима.

Баҳор илҳомлари

Ҳуснинг

Боғларда очилган ранг-баранг
гуллар,
Сендан олган чирой андозасини.
Навосига мафтун қилган
булбуллар,
Кулгингга созлаган нозли сасини.
Қалбимга бахш этдинг ҳамиша
зиё,
Шеъримга сен қанот бойлайсан
мудом.
Хуснингни кўрганда бўлиб маҳлиё
Қувонч дарёсига чўмаман тамом.
Гўзаллик, дилбарлик бобида
танҳо,
Кўринсанг кўзимга севмайми
сени!!
Кўзларинг севгидан берганда
маъно
Жонгинам, бахтиёр айладинг мени.
Баҳорда илк ғунча кўзин
очганда,
Сендаги гўзаллик бўлур намоён!
Шу ғунча очилиб ҳидин сочганда,
Муаттар сочингни эслатур, эй
жон!
Боғларда очилган ранг-баранг
гуллар,
Сендан олган чирой
андозасини.
Навосига мафтун қилган
булбуллар,
Кулгингга созлаган нозли
сасини.

Миржамол МИРЕҚУБОВ.

Кошкийди бўлсам шамол

Кошкийди бўлсам шамол,
Шўх-шўх куйлаб эрталаб,
Сочинг силаб, эркалаб,
Уйғотардим, кўрардим,
Висолингга тўярдим.
Кошкийди бўлсам шамол.
Парвонадек чарх уриб,
Ўргилиб бошгинангдан,
Ҳар саҳар эрта туриб,
Ўргилиб қошгинангдан,
Йўлингга гул уфуриб,
Учраган ғовни суриб,
Қалқондек кўкрак кериб,
Ўзим бўлардим девор,
Кошкийди бўлсам шамол.
Озор бермай мен аста,
Юзгинангдан ўпардим.
Баҳор гулидан даста,
Йўлларингга тўкардим.
Сен-ла ҳар он бемалол,
Қолардим бўлсам шамол.
Гар кўкдаги юлдузча,
Жилмайиб сенга боқса,
Сурон солиб ҳайқириб,
Булутни айлаб карвон,
Кўк юзини тўсардим,
Рашкимни айлаб нарвон,
Юлдузларни бемалол,
Парчалардим бўб шамол,
Кошкийди бўлсам шамол,
кошкийди...

Тўхтахон ТОШЕВА,
Бухоро

Ҳижрон

Мен ҳижронда саргашта,
ҳорғин,
Фироқ чўлин кездим неча йил.
Босолмайман юрак титроғин,
Ўртанади, ёнади кўнгил.
Сўнгсиз йўлми ҳижрон ўлкаси,
Толиқдим мен, кезмоқдан
дилгир.
Кўринмайди висол йўлкаси,
Фироқ ели эсади гир-гир.
Мен ҳижронда саргашта,
ҳорғин...

Баҳор ўйлари

Гулгун ёниб келгани маҳал
Кўзни олиб, оловланар у.
Нозик адо қизлардек ял-ял
Яшнар,
кулар,
хўп товланар у.
Мен-ку унинг мафтуни чиндан,
Зотан завқ-шавқ қўзғотмас
кимда?
Аммо у ҳам ошиқми, йилда
Уч ой меҳмон бўлар юртимда?'

Музаффар ТУРОБОВ.

САВДО АВЖИДА

Октябрь районидаги 12-озиқ-овқат магазинида байрам олди савдоси авжида. Харидорлар талабларини бекаму-кўст бажараётган ширинсухан сотувчилар Жамолиддин Султонов, Раъно Рустамова, Фавзия Каримоваларга раҳматлар айтишмоқда.

«Коммунистик меҳнат магазини» деган шарафли ном учун курашаётган аҳил коллектив ойлик планларни доимо ортиғи билан бажаради. Бунга сабаб ходимларнинг ҳаммаси ўз касбини ҳурмат қилади, социалистик мусобақа яхши уюштирилган. Сотувчиларнинг кўпчилиги олий ўқув юртларида сиртдан таълим олишади.

Б. ЖЎРАЕВ.
И. САЪДУЛЛАЕВ.

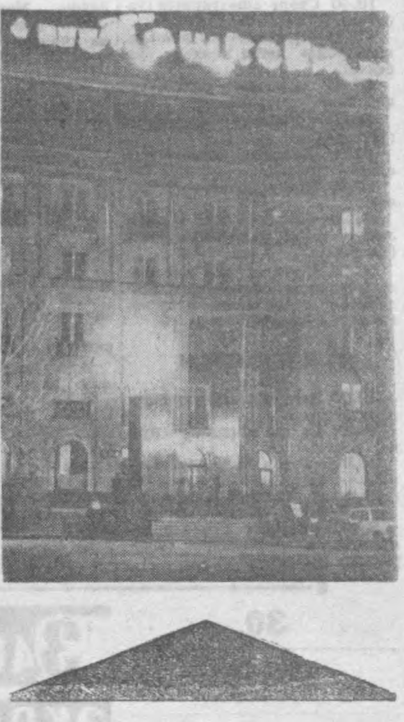

Шаҳримизнинг оқшоми ана шундай гўзал ва жозибали бўлади ҳар кун.

М. Нуриддинов фотоси.

СОЦИАЛИСТИК ДАВЛАТ ВА ОИЛА

Совет ҳокимиятининг биринчи кунлариданоқ меҳнаткаш инсон оиласи ишчи-деҳқон давлатининг диққат марказида бўлди. Аслини олганда, пролетар революцияси пировард натижада оила бахти йўлида амалга оширилган.

Ҳатто гражданлар урушининг энг оғир йилларида, империалистик дунё Советлар Республикасини йўқ қилиб ташлашга, уни блокада ва очлик билан бўғиб ташлашга уринган пайтларда ҳам Ленин, большевиклар партияси ўша шароитнинг ўзидаги ҳамма имкониятлардан фойдаланиб, оиланинг моддий ва маънавий негизларини мустаҳкамлаш учун барча чораларни кўрдилар.

Ўша вақтда оналик ва болаликни муҳофаза қилиш ҳақида биринчи декрет ишлаб чиқилди ва қабул қилинди. Совет оиласини мустаҳкамлашда, болалар ўлимини кескин камайтиришда, аёллар соғлиғини яхшилашда бу декрет катта роль ўйнади. Фақат граждан никоҳини тан олувчи никоҳ ва чилигининг асосий принциплари ғоят аниқ ифодалаб берилган.

«Никоҳ ва оила тўғрисидаги совет қонунларининг вазифалари,— дейилади лойиҳада, — қуйидагилардан иборат:

коммунистик аҳлоқ принципларига асосланган совет оиласини янада мустаҳкамлаш,

аёл билан эркакнинг бир-бири билан ихтиёрий никоҳланиб тузган иттифоқига, моддий манфаатларни кўзлашдан холи бўлган ўзаро муҳаббат ҳисларига, оила аъзоларининг ҳаммаси бир-бири билан дўст бўлиб, бир-бирини ҳурматлашига асосланган оилавий муносабатлар қуриш;

Оилада болалар тарбиясини ижтимоий тарбия билан узвий боғлаб олиб борган ҳолда болаларни Ватанга садоқат, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш ва уларни коммунистик жамият қуришда актив иштирок этишга тайёрлаш;

оналар ва болаларнинг манфаатларини бутун чоралар билан ҳимоя қилиш ҳамда ҳар бир боланинг бахтли ёшлигини таъминлаш;

оилавий муносабатларда ўтмишнинг зарарли сарқитларини ва урф-одатларини тамомила йўқотиш;

оила олдида масъулият ҳиссини тарбиялаш».

Болалар никоҳнинг эзгу ниятидир. Бу оила бахтиёр бўлишининг асосий шартидир. Бинобарин, болалар ҳақида ғамхўрлик совет қонунларининг асосларидан биридир. Янги қонун лойиҳасида бутун бир бўлим болаларга бағишланган. Унда ота-онанинг, уларнинг никоҳи қайд этилгани ёки қайд этилмаганидан қатъий назар, болаларга нисбатан вазифалари аниқ белгилаб берилган.

Оила ва никоҳ ҳақидаги янги қонун лойиҳаси совет жамоатчилиги учун кутилмаган янгилик эмас. У бирнеча йиллар давомида тайёрланди. Уни ишлаб чиқишда минглаб олимлар, давлат ва жамоат арбоблари иштирок этдилар. Совет матбуотида, ёшлар орасида қонун лойиҳаси ҳақида дискуссия борди. Ёшлар мунозарасининг якунлари характерлидир. Бу якунлар СССРда жамоатчилик моногамия (бир никоҳлилик) жинслар ўртасидаги муносабатларнинг ягона ахлоқли формаси деб тан олаётганини ва фақат эркак ва аёлнинг бир-бирига муҳаббатига асосланган никоҳни нормал деб ҳисоблаётганини кўрсатди.

оила ҳақидаги биринчи социалистик қонун ўша вақтда эълон қилинди. Никоҳ ва оила муносабатларининг ҳуқуқий томонларини ҳал этиш давлат совет органларининг иши бўлиб қолди.

Ҳар бир меҳнаткаш оила учун энг ўткир проблема ҳисобланган уй-жой проблемаси Совет ҳокимияти ўрнатилгач, дастлабки ойлардаёқ тубдан ҳал этила бошланди. Миллионлаб ишчи ва хизматчи оилалари кулбалардан, шаҳарлар четидаги хароба уйлардан капиталистлар, савдогарлар ва чор бюрократиясининг давлат томонидан национализация қилинган уйларига кўчирилди.

Пролетар революциясининг душманлари, буржуазия сиёсатдонлари, социологлари, философлари ва публицистлари коммунистларни оилабузарлар сифатида тасвирлашга ҳаракат қилиб озмунча қоғозни қора қилдиларми!

Ҳа, марксчи-ленинчилар моддий таъмагирликка, пулга, аёлларнинг инсоний фазилатларини топташга, ёлғончилик ва иккиюзламаликка асосланган оилага доимо қарши бўлиб келдилар. Бироқ коммунистлар жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг бутун тарихи давомида коммунистик аҳлоқ принципларига асосланган оилани мустаҳкамлаш учун изчиллик билан курашиб келдилар.

Бу масала юзасидан Лениннинг фикрлари ҳаммага маълум. Таниқли большевик аёл Инесса Армандга ёзган хатида коммунистлар партияси ва Совет давлатининг асосчиси «Эркин муҳаббат» деган буржуа назариясига кескин қарши чиқди. В. И. Ленин бу назария муҳаббатдаги жиддийликдан, бола туғилишидан эркин бўлишни, адюлтер (бузуқлик) эркинлигини тарғиб этишини таъкидлади. Ленин капитализм даврида мавжуд бўлган муҳаббатсиз разил ва қабиҳ никоҳга социалистик жамиятда «ўткинчи эҳтирос» эмас, балки «муҳаббатга асосланган пролетар граждан никоҳи» қарама-қарши қўйилишини талаб қилди.

Таниқли сиёсий арбоб ва педагог Надежда Константиновна Крупская йигирманчи йиллардаёқ социалистик жамиятда оила коммунизмга ёрдам кўрсатувчи ячейкадир, деган эди. Бу — ажойиб ва ғоят ҳаққоний сўзлардир. Гражданларнинг ижтимоий манфаатлари оилада уйғунлашади.

Ҳаёт олға бормоқда. Советлар мамлакатининг қонунлари ҳам ривожланмоқда, такомиллашмоқда. Умумхалқ муҳокамаси учун яқинда эълон қилинган «Никоҳ ва оила тўғрисида ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикалар қонунларининг асослари» лойиҳаси СССР да иқтисодий ва маънавий ҳаётнинг ҳамма томонлари динамик тараққиётини акс эттиради. Никоҳ ва оила ҳақидаги қонун лойиҳасида бу мураккаб соҳадаги совет қонун-

Оила ва никоҳ ҳақидаги қонун ҳар бир совет оиласининг туб манфаатларига тааллуқлидир. СССРда эса ҳозир олтмиш миллионга яқин оила бор. Ҳар куни минглаб янги оила вужудга келмоқда. Статистика никоҳдан ўтаётган эркаклардан кўпчилигининг ёши 25—29 да эканлигини, қизлар эса 20—24 ёшда турмуш қураётганлигини кўрсатмоқда.

Оила ва никоҳ ҳақидаги янги қонун лойиҳаси умумхалқ муҳокамасига қўйилди. Социалистик давлатимизнинг анъанаси шундай: миллионлаб кишиларнинг манфаатига тааллуқли қонунлар албатта умумхалқ муҳокамасига қўйилади.

Экономика, маданият ва фаннинг тез тараққий этишидан, тўпланган моддий ва маънавий бойликларнинг бўлғуси авлодга топширилиши ва у томонидан ўзлаштириб олинишидан, шахснинг ҳар томонлама камолга эришувидан социалистик жамият ғоят манфаатдордир. Шу сабабли социалистик жамият ўз қонунлари билан оилани ҳар томонлама мустаҳкамлашга, унинг ролини, фаровонлигини, обрўси ва аҳамиятини оширишга ҳаракат қилмоқда.

Я. УШЕРЕНКО,
АПН шарҳчиси.

Ҳамзаободда бўлган киши унинг жамолига тўймайди. Бу гўзал жой саёҳатчиларни ҳамон мафтун этмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ОНАХОНЛАР САЁҲАТИ

Эрталаб соат олти. Маҳалла идорасининг ҳовлиси онахонларимизнинг шўх кулги, қувноқ овозлари билан тўлган. Бугун маҳалла аёллари наврўз байрамини нишонлаб, саёҳатга чиқишади.

— Дуторни менга узатинг Ҳалимахон,— сўради оппоқ сочли, кўзларидан нур ёғилиб турган Фотима буви.

— Қани, бошланг,— деди Ҳалима хола.

Дутордан шўх «Жонон» куйи қуйилади. Кимдир ўйинга тушди. Бўлди ўйин, бўлди кулги.

— Қолганини тоғда давом эттирасизлар. Қани, онахонлар, автобусга марҳамат,—деди келиб қолган маҳалла комитетининг раиси коммунист Ҳикматулла Аҳмедов.

Автобус йўлга чиқди. Фотима буви йўл-йўлакай аёлларга Навоий шеърларидан ўқиб, ҳаммани хушнуд қилди. Қип-қизил лолага бурканган қир-адирлар оралаб, автобус тоғ ён бағрига келиб тўхтади. Октябрь районидаги гуруч-арик маҳалласининг қирққа яқин аёллари кечгача лолалар териб, сайр қилишди.

Бундай сайрларни маҳалла активи ҳар йили ўтказиб туради.

Х. АФЗАЛОВ.

ҲУШТАК

(БИР КЎРИНИШЛИ КОМЕДИЯ)

Йўлчи билан Тўйчи боғ чеккасидаги майса устига шолча ташлаб ёнбошлаб ётишибди. Ўлгудек зериккишган.

Йўлчи — Гапирсанг-чи! Ҳеч бўлмаса қандай туғилганингни айт.

Тўйчи — Ҳе, шуни неча марта айтаман, Йўлчивой дўстим. Ойим тўйда туққан, Тўйчи бўлиб қолганман.

Йўлчи — Ўчир товушингни! **(Кўрсатиб)** Ҳой анави келяпган ким?

Тўйчи — Ўзимизнинг қурилиш бошқармамиздаги Сотимбой-ку!

Йўлчи — қўлидаги-чи?

Тўйчи — Шишалар.

Йўлчи — Шишада нима бўлади?

Тўйчи — Қиттай.

Йўлчи — Ўлма, топдинг. Ҳозир Сотимбойни боплаймиз. Мен унга нима десам сен маъқуллайверасан.

(Тўр халтада арок, турли консервалар кўтариб Сотим келади).

Йўлчи — Ассалому алайкум, Сотимбой дўстим. Аввало ўзларини байрам билан табриклайман, ва иккинчидан, янги вазифалар билан қутлайман.

Тўйчи — Ҳа, қутлаймиз.

Сотим — Нима гап ўзи?

Йўлчи — Қани, аввал ўтир, дўстим. Катта гап чиқиб қолди.

Тўйчи — Ҳа, катта гап чиқиб қолди.

(Сотим ҳайрон бўлиб шолчага ўтиради).

Сотим — Хўш, тинчликми?

Йўлчи — Ишдан барвақтроқ кетиб қолибсан?

Сотим — Байрам қилиб уйимга синглимнинг ўртоғи, яъни куёвим келмоқчи эди. Мана, бозор қилиб келяпман.

Йўлчи — Яхши, яхши! Аммо у ердаги гаплардан беҳабар қолганинг яхши бўлмади.

Сотим — Қандай гап?

Йўлчи — Сен кетдинг-у, юқоридан бошлиқларимиз келди. Ҳалиги лапашанглиги учун ишдан ҳайдалган Мусулмонов ўрнига ўз ичимиздан прораб сайламоқчи бўлишди. Мен сенинг номзодингни кўрсатдим. Сотим Солиевич ундай одам, бундай одам, деб осмонга учирдим. Тўйчивоям роса мақтади.

Тўйчи — Ҳа, тоза мақтадим.

Сотим — Раҳмат, дўстларим, раҳмат! Мана, суюнчисига яримта.

(Тўр халтадан бир шиша арок билан гўшт консерва чиқариб ўртага қўяди).

Йўлчи — Э, қўйсанг-чи, дўстим. Аввал прораб бўлиб, иш бошла. Кейин юварсан.

Тўйчи — Ҳа, ювиш қочмайди.

Сотим — Ичинглар, дўстлар, ичинглар. Мана янги рюмкалар харид қилган эдим. **(Рюмкаларни ўртага қўйди).**

Сотим — Ғоят хурсандман, дўстларим, бошим осмонга етди. Мурувват деган мана бундай бўлибди. Прораб бўлсам, сенларни ҳам қуруқ қўймайман.

(Йўлчи рюмкаларга арок тўлдиради).

Йўлчи — Қани, қадаҳларни кўтардик, дўстлар. Аввало бу қадаҳни Сотимбой прорабимизнинг қўлга киритадиган катта ютуқлари, ундан кейин байрамни мана шундай муваффақият билан ўтказишимиз учун кўтарамиз. **(Ичишади).**

Сотим — Ғоят хурсандман, дўстларим. Бахтимга сенлар бор экансанлар. Бўлмаса бошқа бирортанинг номзодини кўрсатиб юборишарди.

Йўлчи — Қиёматда дўстдан, деган гап бор. Биз сенга бегона эмас-ку, Сотимбой.

Тўйчи — Қиёматда дўстдан эмас, қўшнидан деганлар. Ҳар нарса бўлса ҳам қўшнимиз Сотимбойга бўлсин дедик-да.

Сотим — Раҳмат, дўстларим, раҳмат! Ўлгунимча бу яхшиликларингни унутмайман. Қани, ичинглар! **(Ичишади).**

Йўлчи — Ана шунақа, дўстим. Катта одам бўлиб кетдинг.

Сотим — Катта бўлиб кетишимни ўзимам билардим. Аввало сенлардан, қолаверса худодан бўлдими, мана прораб бўлиб ўтирибман, ичларинг! **(Ичишади).**

Йўлчи — Маст бўлиб қолдиларми, Сотимбой дўстим. Ё бўлмаса ютуқлар олдида эсанкираб қолдиларми?!

Сотим — Эсанкирамаймиз! Бундан катта ишга кўтарсаларинг ҳам эсанкирамаймиз. Қани, яна бир ичайлик. **(Сотим руюмкаларни тўлдиради).** Қани кўтаринглар. Прораб бўлиб олсам икковингга биттадан участка қурдириб бераман. Текинга! Ҳа-да, эски уйда ётаверасанларми?! Сотиб қўймасаларинг бўлди мени! Қани, янги уйлар учун яна бир ичамиз. **(Ичишади).**

Йўлчи — Энди прораб дўстим, куёвинг кутиб қолгандир.

Тўйчи — Бора қол, прораб дўстим.

Сотим — Йўқ, йўқ, менга куёв эмас, сенлар керак! Куёвим-мас, сенлар прораб қилиб кўтардиларинг мени. Мана энди қозон ҳам мой, чўмич ҳам!

(Борган сари Сотим билан Тўйчининг кайфи ошаверади).

Йўлчи — Ҳой Тўйчивой сен ҳам маст бўлиб қолдингми?!

(Тўйчи қўшиқ бошлайди).

Тўйчи — На ғурбатларни чекдим, чарҳи бебунёд дастингдан...

Сотим — Дўст! Ҳофизлигингдан ўргилай!

(Милиционернинг ҳуштак товуши эшитилади).

Йўлчи — Буёғи қандоқ бўлди? Ҳушёрхонанинг иси келяпти-ку!

(Милиционер киради).

Милиционер — Гражданин ўртоқлар! Бу ерда нима қилиб ўтирибсизлар?!

Йўлчи — Пиянисталарга ўхшайди булар. Жойи ҳушёрхона, ҳа. **(Йўлчи қочиб қолади).**

Милиционер — Гражданин ўртоқлар! Қани, туринглар ўрнингиздан.

Сотим — Ҳой, сен ким билан гаплашаяпсан! Кимни граждан ўртоқ деяпсан?! Қаршингда ким турибди. Сотим прораб турибди. Ҳа, мен граждан ўртоқмас, Сотим прорабман!

Тўйчи — Ёлғон! Бу граждан прорабмас, ғишт теради!

Сотим — Юм оғзингни, аҳмоқ, хўжайинингман-а, нақ кўрсатиб қўяман!! Думингни тугиб юбораман!! Борган жойингача борасан!!

Тўйчи — Тугиб бўпсан!

Сотим — Ҳой товушингни ўчир деяпман!! Аҳир, хўжайин билан бундай гаплашмайдилар!!

Тўйчи — Хўжайин бўлмай ўл!

Сотим — Мана, ўл! **(Тўйчига тармашади, милиционер уларни ажратиб қўяди).**

Милиционер — Ўртоқ гражданин прораб қани туринг, машинага чиқамиз.

Сотим — Қаёққа?!

Милиционер — Ҳушёрхонага.

Сотим — Ишхонага?! Яхши, яхши, хўжайин деган мана шунақа машинада юради-де!

Тўйчи — Қанақа машина?!..

Парда.

Усмон ЮСУПОВ.

Аравачага тушиб олган болалар ўзида йўқ хурсанд. Байрам кунлари ҳам Навоий театри майдонида кўплаб эркатойлар ана шундай хурсанд этилади.

Ҳайвонот оламида

ИЛОНХЎР КИРПИ

Илон деганда кўпчиликнинг кўз ўнгида ҳавфли, кирпи деганда эса беозор жонвор гавдаланади. Аслидаку шундай...

Ёз ойлари эди. Қирғизистоннинг тоғ ён бағридан оқиб ўтувчи Ўрик тисой атрофида қуйидаги манзаранинг шоҳиди бўлдим.

Кирпи кичик тошлар уюми орасидаги инидан узун тумшуқлари билан ер искаб, аста-секин чиқиб келарди. Кирпининг катталиги ва тиконларининг узун ҳамда сарғимтиллигидан қари эканлиги сезилиб турарди. У ўлжа қидирибми ёки чанқаганиданми сой бўйига борди ва у ерда қимирламай қолди. Мана кирпи безовталана бошлади. У рўпарасидан судралиб келаётган ярим метрдан узунроқ сув илонидан чўчиди, чамаси. Тахмин тўғри чиқди. Кирпи илон томонга юра бошлади. Илон ҳам кирпини сезиб судралишини тўхтатди ва хунук бошини кўтариб тебрата бошлади. Кирипи узун тумшуғини тиконлари орасига яшириб, юмалоқ ҳолга келди ва ҳужумга тайёрланди. Ниҳоят бир юмалаб, илонга ташланди. Биринчи зарбадаёқ илоннинг игна санчилган ерларида қон доғлари кўринди. Илон кирпини ўрамоқчидек ҳаракат қиларди. Орадан ўн минутлар чамаси ўтгач илоннинг мағрур боши, гажак бўлиб буралаётган думи тупроққа беланиб қолди. Душманни мағлуб қилганига ишонч ҳосил қилгач, кирпи илоннинг дум томонидан тишлаб, ини томон судраб кетди.

АСАЛ ЕБ ЎЛГАН ТУЛКИ

Тулки асални кўп еб, баднафслик қилибди деб, мутлақо ўйламанг. Тулки сиз ўйлагандек айиқ каби асалхўрлардан эмас. Мазасини бир татиб кўрай дегандирда. Лекин бир татиб кўришнинг ўзи тулкининг умрини қисқа қилди.

Воқеа бундай бўлган. Жанубий Чотқол тизма тоғларининг тоғ олди жойларидан бирида бир хонадоннинг икки яшик асалариси бор эди. Овга чиққан тулки ялангликда турган яшикларга кўзи тушиб, атрофида айлана бошлайди. Бир вақт тулки яшик олдига келибди-да, туйнугидан оёғини киритиб, уни қимирлата бошлаган. Яшик ағдарилиб, тулкининг ҳамма ёғи ари билан қопланди. У ҳеч нарсани кўрмас, пастликка қараб қочар эди. Асаларидан ажралиб қолишдан чўчиган эгаси тулкига ўқ узди. Нишонга тегмади. Тулки тоғу тошлар оралаб қочиб, кўздан ғойиб бўлди.

Шу воқеадан беш кун ўтгач, навбатдаги саёҳатга йўл олдим. Бир баланд тепаликнинг остида тулкининг мурдаси ётарди. Бу асалнинг мазасини татиб кўрмоқчи бўлган ўша тулки эди. Атрофида она ари ва юздан ортиқ асалариларнинг ўлиги ҳам ётарди. Маълум бўлдики, тулки тепаликдан қулаб, яраланган ва ўлган.

Ҳ. ҒУЛОМОВ,
аспирант.

МАМЛАКАТ терма командасининг тренери Михаил Якушиндан у ўз командасида ўзига ўхшаган... Якушинга ўхшаган ўйинчи бўлишини истайдими? — деган савол мени кўпдан бери ўйлантиради. Ишончим комилки, мамлакат терма командаси ва унинг тренерига худди шундай ўйинчи етишмайди. Якушин футбол ўйнаган вақтда ишқибозлар уни бекорга «айёр Михей» деб аташмаган. Унинг нозик тактика ҳаракатлари, кутилмаганда тез, чаққонлик билан тўпни ўзига бўйсундириши, тўпни шеригига тўғри ва мўлжалга узатиши рақибларга даҳшат соларди. Якушинча тўп узатиш ўйинни қизитиб, унинг ниҳоят жонланишини таъминлар, рақиблар ҳимоячиларини талвасага солиб қўярди.

Эндиликда Якушин Совет Иттифоқи терма командасига бошчилик қилмоқда. Утган йили анча ғалаба қўлга киритилган бўлсада, команда бир меъёрда ўйнамади. Якушиннинг ўзи кўпчилик вақтларда ғалабанинг сифати бўлиши лозимлигини яхши билади ва таъкидлайди. Аммо терма командамиз муваффақиятли ўтказган ўйинларда ҳам, у хатто ишқибозларни хурсанд қилган бўлсада, битта характерли хусусият — комбинацион ўйинлар бўш эканлиги кўзга яққол ташланади. Биз моҳирлик билан узатилган тўплар, тўпни бир ёқдан иккинчи ёққа узатиш, ўйинчилар ўртасидаги оқилона ташкил қилинган ўзига хос уйғунликни кўрмадик.

Эҳтимол сиз: Стрелцовчи, деб сўрарсиз? Бунга алоҳида тўхтаб ўтиш керак. Ҳозирги терма командамизда чиндан ҳам у тўп узатишнинг энг олий санъатини эгаллаган. Аммо биргина Стрельцовнинг ўзи ўйинчилар билан звенолар ўртасидаги уйғунликни таъминлай олмайди, у ҳамиша олдинги линияда бўлиб, орқага кам қайтади, тўпни ушламайди, барча майдонда ўйиннинг бир хилда кетишини таъминлай олмайди. Яна шуниси ҳам борки, марказий ҳужумчи ўз вазифасига кўра ҳамиша муштоқ бўладиган шериклари унга ўз вақтида ёрдам беришолмайди, тўпни ўз вақтида қайтариб, уни бир мақсадга йўналтириша олмайди.

Мен истеъдодли ёш футболчилар Бишовец ва Банишевскийлар тўғрисида гапиряпман. Бошқаларичи? Футболчиларимизнинг ўз шеригига тўпни тўғри бера олмаганликлари сабабли ўйинда бракка йўл қўйилмаётганмикин? Рақиб тездан сирни билиб олаётган сийқаси чиққан ҳаракатларнинг сабаби кимни ташвишлантирмайди! Бизда диспетчер деб аталган ўйин ташкилотчилари мутахассисларининг пайдо бўлишичи?

Футбол ҳақида ўйлар

Александр СОСКИН

ЯКУШИНГА — ЯКУШИН...

Бу шахсан мени ташвишлантиради. Тўп беришдаги брак, «буюк комбинаторларнинг» ғойиб бўлиши ўйинни бузади, сийқалаштиради, ўйламай иш тутишнинг оқибати эканлигини кўрсатади. Чунки биз эндиликда футболга бир вақтлардагидек кўз билан қарамаймиз. Учрашувларнинг ҳисоби, қўлга киритилган ва бой берилган очколар, умуман футбол бухгалтерияси баҳо беришдаги, биз кўпинча ҳисобга олаётгандек, ҳал қилувчи, чемпионат ва футболнинг тақдирига баҳо берувчи омил бўлмай қолди.

Бу ҳақда турли кўринишлар орқали фикр юритиш мумкин. Жаҳон чемпиони — Англия терма командасига нисбатан бўлган муносабатни олайлик. У таниқли инглиз шарҳловчиси Эрик Бетти томонидан ёзилган мақолаларда аниқ таҳлил қилиб берилган. Бетти ўз ватандошларининг кучи ҳақида, уларнинг адолатли спорт муваффақияти ҳақида сира иккиланмайди. Лекин ўйиндан у қаноатланмайди. «Менинг учун, — деб ёзади Бетти, — ўйинни фақат ғалаба ва унинг натижаси аниқламайди. Менинг учун ғалабани қўлга киритган услуб асосий роль ўйнайди. Афсуски, бизнинг терма командамиз бир вақтлар Венгрия ва Бразилия терма командаларидек терма команда даражасига кўтарила олгани йўқ».

Чиндан ҳам инглизлар жуда яхши ўйнашди, аммо улар футбол мушагини намойиш қилиша олмади. Улар ўйинидан томошабин қаноатланди. Аммо уларнинг юксак санъатини кўра олмади. Венгрия терма командаси жаҳон чемпиони бўлолмасада, 1950 йилларда ишқибозларни ўзига мафтун қила олган.

Ҳа, футболда рақам билан унвонлар ниҳоят даражада шартли. Утган йили «Спартак» ўн олти турда сира мағлубиятга учрамади. Бу команданинг ишқибозлари трибуналардан туриб, мағрурона қўлларини баланд кўтаришди, қарсаклар чалиб, ўз қувончларини изҳор этишди. Аммо, стадиондан метрога томон боришар экан йўл-йўлакай навбатдаги ғалабадан кўзларини ёғ босган ишқибозлар оғзидан ўйинни унча қизиқарли ўтказмаганликлари учун таъна қилишларни ҳам эшитиш мумкин эди.

Уйин натижаси, ҳатто турнир натижаси эндиликда ҳеч кимнинг кўзини бўяб, уни йўлдан уролмайди, адаштиролмайди. Футбол ўзгарди, у практикага яқинроқ бўлиб қолди. Ундан романтика, гўзаллик талаб қилинмоқда, эндиликда биз шундай гўзалликка интилиб, уни қадрламоқдамиз. Ютуқ кифоя қилмайди — у ютуқни қизиқарли ва дид билан қўлга киритиш керак. Томошабиннинг диди ўзгарди, нозик бўлиб қолди, футболни тушуниш мураккаблашди. Томошабинларимиз ўйинни яхшироқ тушунадиган, у ҳақдаги тушунча доирасини кенгайтирган ҳолда ўйинга баҳо берадиган бўлиб қолди. Илгари у жаҳон футболи юлдузларини сал-пал биладиган бўлса, эндиликда у юлдузлар тез-тез бизга меҳмон бўлиб келишяпти. Телевидение эса бизни барча йирик воқеалар билан боғлаб, Европа стадионларидаги ўтказилаётган томошалардан баҳраманд қилиш воситаси бўлиб қолди. Томошабинларимизда таққослаш ва бир бирини аниқлаш имконияти туғилди.

У таққослаб баҳо берарқан, биз чаққонлик, тўпни тўғри ошириш маданиятида орқада эканлигимизни кўз олдига келтиради. Бундан бир неча ой муқаддам Совет Иттифоқи терма командаси жаҳон чемпиони Англия командаси билан бўлган матчни дуранг қилди. У ўйин яхши бўлсада, мутахассисларнинг ғururини, яхши фикрини ўзига тортмаганлигига ишонч ҳосил қилди. Норози бўлиш учун бизда катта асос бор. Тўғри, кураш давомида матч натижаси бизнинг фойдамизга ҳал бўлиш эҳтимоли борлиги томошабиннинг ғururини кўтаради. Келинг ҳисобни миямиздан чиқариб юборайлик. Бу учрашувни томоша қилганларнинг ҳаммаси бир оғиздан шундай дейишади: «Инглизлар бизга нисбатан жуда яхши эди — тўпни жуда чиройли ва тўғри бериб, оқилона хужум қилишди. Бизнинг Малофеевимиз эса рақиблар оёғи остига тўп узатди. Сабо тўпни қаёққа беришни билмай, кўпроқ ушлаб турди, Банишевский бўлса, ёнидаги бирорта кишини ҳам ҳисобга олмади. Шунинг учун ҳам инглизлар командаси ёнида бизнинг ўйинимиз, баъзан яхши эпизодлар, ҳимоячилар билан дарвозабон кўнгилдагидек ўйнасада, уларнинг олдида нурсиз бўлиб қолди. Ҳозир сўз фақат тўпни аниқ ошириш тўғрисида кетяпти.

[Давоми бор].

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

30 АПРЕЛДА СЕШАНБА

Биринчи

18.00 Ўзбекистон композиторларининг янги асарлари (ўзбекча).
18.30 Куйлар.
18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча).
19.20 «Дўстлик» музика тўлқинларида» деган концерт (ўзбекча).
20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси.
20.40 Куйлар гулчамбари (ўзбекча).
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Кечки концерт (ўзбекча).
22.20 «Биринчи май тароналари» деган радиокомпозиция (ўзбекча).
23.15 Биринчи май шарафига бошланган мусобақа илғорларининг талабларига мувофиқ концерт (ўзбекча).

Иккинчи

19.00 Концерт. «Нодир ёзувлар» (ўзбекча).
19.30 Рақсга марҳамат (русча).
20.00 «Баҳор ва меҳнат байрами» деган адабий-музикали эшиттириш (тожикча).
20.30 Қорақалпоқ куйлари.
20.50 «Бизнинг Совет оиламиз». Литва радиосининг эшиттириши (ўзбекча).
21.00 «Биринчи май намойиши». Максим Горькийнинг «Она» романидан инсценировка қилинган парча (русча).
21.20 Куйлар.

1 МАЙДА ЧОРШАНБА

Биринчи

6.15 Тонгги концерт.
7.15 СССР Мудофаа министрининг буйруғи (ўзбекча).
7.25 Маршлар, Ватан ва партия ҳақидаги қўшиқлар.
8.15 Дўстларимизнинг табриклари (ўзбекча).
8.25 «Ассалом, Биринчи май» деган концерт (ўзбекча).
8.45 МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ БИРИНЧИ МАЙГА БАҒИШЛАНГАН ЭШИТТИРИШ. Тошкент шаҳар Ленин номидаги майдондан олиб эшиттирилади.
12.30 МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ БИРИНЧИ МАЙГА БАҒИШЛАНГАН ЭШИТТИРИШ. Москва Қизил майдонидан олиб эшиттирилади.
16.00 «Баҳор табассуми» деган музикали-адабий эшиттириш (ўзбекча).
17.00 Эстрада-рақс концерти (русча).
17.30 Қўшиқ саёҳати (ўзбекча).
18.00 Енгил чолғу куйлари (русча).
18.30 Қозоқ тилида сўнгги ахборот.
18.40 «Ашулачиларнинг байрам совғалари» деган концерт.
19.20 Ёш талантлар концерти.
20.00 «Табассум маёвкада» деган адабий эшиттириш.
20.30 Эстрада усталарининг концерти (ўзбекча).
21.15 «Байрамингиз муборак, дўстлар» деган концерт.
22.20 Рақсга марҳамат (ўзбекча).
23.15 «Май оқшоми» деган концерт.

Иккинчи

8.15. «Майни қўшиқлар айтиб кутиб оламиз» деган концерт.
8.45 Ленин номидаги майдондан Ўзбекистон пойтахти меҳнаткашларининг Биринчи май намойиши ҳақида репортаж.

Учинчи

14.00 Б. Александров. «Малиновкада тўй» опереттасининг монтажи (русча).
15.30 «Кимга тўй, кимга аза» музикали комедиясининг монтажи.
17.00 Концерт.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА КЎРИНГ

30 АПРЕЛДА СЕШАНБА

Биринчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:
18.00 Кичкинтойлар учун. «Май ғунчалари» деган эшиттириш.

Рус тилида:
18.30 «Жасур тикувчи». Болалар учун мультфильм.
19.00 Телевизион янгиликлар.
19.10 Пойтахтимиз меҳмонлари.

Ўзбек тилида:
19.35 Телевизион янгиликлар.
19.50 Тошкент байрам арафасида.
20.20 «Кавказ асираси». Бадиий фильм.
21.40 МАЙ БАЗМИ.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

23.30 «Ватанимиз ҳаётидан бир соат». СССР—1968 йил 30 апрель кунида.
00.30 Театр учрашувлари.
01.45 Телевизион янгиликлар.
02.00 «Зангори экран» оркестрининг концерти.
02.30 Фақат фактлар, эшиттиришлар программаси, музикали маяк.
02.45 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.00 Болалар учун. «Бобик ва Барбос» кинофильми (рус тилида).

Ўзбек тилида:
18.25 Болалар учун. «Қувноқ шаҳарча» деган кинофильм.
18.35 «Кўр музикант». Бадиий фильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Байрам программасининг рекламаси.
20.45 «Меҳнат гвардиясининг жангчилари». Телеочерк.
21.00 Мактабгача ёшдаги болалар учун «Алёша ва Тёпага келган хатлар».
21.30 «Бирдамлик қонуни» деган эшиттириш.
22.00 «Яна Май келди». Телевизион бадиий фильм премьераси.

Учинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида:
20.00 Болалар учун. «Чўртон балиқ амри билан» деган кинофильм.
20.45 «Салом, Москва». Кинофильм.
22.20 Эстрада концерти.

1 МАЙДА ЧОРШАНБА

Биринчи

8.30 Май, Меҳнат, Тинчлик.
8.50 ТУРКИСТОН ҲАРБИЙ ОКРУГИ ҚЎШИНЛАРИНИНГ ҲАРБИЙ ПАРАДИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ НАМОЙИШИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ МАЙДОНДАН ОЛИБ КЎРСАТИЛАДИ.
12.45 МОСКВА КЎРСАТАДИ. Интервидение. ХАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ НАМОЙИШИ ҚИЗИЛ МАЙДОНДАН ОЛИБ КЎРСАТИЛАДИ.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:
17.00 Болалар учун. «Қувноқ Май қадам ташлайди».
17.45 «Бу бахтли қора мушук». Телефильм.
18.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Гул фасли».

Рус тилида:
19.35 «Баҳор куйлари». Эстрада концерти.
20.10 «Аркадий Райкин». Бадиий фильм.
21.30 Катталар учун «Густавнинг янги саргузаштлари» деган мультфильм.

Ўзбек тилида:
22.00 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган Давлат «Баҳор» рақс ансамбли иштирокида байрам концерти.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

23.30 «Вақт» информацион программаси.
24.00 Телевизион янгиликларнинг махсус сони. «1 Май салюти». Қизил майдондан репортаж олиб кўрсатилади.
00.30 «Тўй қўнғироғи». Телевизион бадиий фильм премьераси.
02.30 Фақат фактлар, эшиттиришлар программаси, музикали маяк.
02.45 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

12.45 Тошкент шаҳар меҳнаткашлари намойиши ҳақидаги репортажнинг давоми олиб кўрсатилади.

Ўзбек тилида:
13.10 Болалар учун кинофильм.
14.25 Шарқ халқлари куйларидан концерт.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

18.55 Эшиттиришлар программаси.
19.00 «Талка бўйлаб саёҳат». Телерепортаж.
19.30 Рангли телевидение программаси.
21.45 «Голубой огонёк»нинг байрам сони.

Учинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун. «Масхарабоз Фердинанд ва химия». Телефильм.

Рус тилида:
18.35 Болалар учун концерт.
19.00 «Барабанчининг тақдири». Бадиий фильм.
20.20 Цирк томошалари.
21.05 «Шўх бурилишлар». Бадиий фильм (ўзбек тилида).

Агар сиз 1 Май байрами шарафига қариндошларингизга, танишларингизга совғалар тортиқ қилмоқчи бўлсангиз, уларни сиз Ташпромторгнинг қуйидаги магазинларидан сотиб олишингиз мумкин:

2-МАГАЗИН — Вокзал олди майдони,
16-МАГАЗИН — Пролетар кўчаси, 28-уй,
19-МАГАЗИН — Рисовая кўчаси,
20-МАГАЗИН — Қўйлиқ,
42-МАГАЗИН— Чилонзор массиви, «Халқлар дўстлиги» проспекти,
44-МАГАЗИН — Чилонзор массиви, 16-квартал,
48-МАГАЗИН «БАХТ» — Шота Руставели кўчаси, 101-уй,
49-МАГАЗИН — Шота Руставели кўчаси, 53-уй,
50-МАГАЗИН — Домбробод,
51-МАГАЗИН — Пионер кўчаси,
60-МАГАЗИН СИНТЕТИКА» — Чилонзор массиви, 8-квартал.
67-МАГАЗИН «ДЎСТЛИК» — Чилонзор массиви, 7-квартал,
73-МАГАЗИН — Носиров кўчаси,
74, 84-МАГАЗИНЛАР — ТашГРЭС турар жой шаҳарчаси,
98-МАГАЗИН — Височовольтний массиви,
99-МАГАЗИН — Луначарский шоссеси, 123-уй,
101-МАГАЗИН — «Ташавтомаш» заводи,
141-МАГАЗИН — Охунбобоев номли майдон,
147-МАГАЗИН — генерал Узоқов кўчаси,
157-МАГАЗИН — Кочубей кўчаси,
158-МАГАЗИН — II Чимбой кўчаси,
188-МАГАЗИН — Навоий кўчаси, шунингдек «Ташпромторг»нинг саноат моллари магазини ярмаркалари.

КИНО

1, 2, 3 МАЙДА

Одерда баҳор — «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Фарҳод жасорати — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» НАВОИЙ номли, Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да).

Анна Каренина — (кенг форматли, икки серияли фильм) — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 минут ва 9 да).

Дастлаб тўрғайлар учиб келади — «МОСКВА» (кеч соат 9.45 минутда).

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

1 май эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 8 да

АЯЖОНЛАРИМ

2 май кундуз соат 12 ва кеч 8 да

ПАРВОНА

Билетлар сотилмоқда.

Томоша зали радиолаштирилган.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА

1 май кундуз соат 2 ва кеч 8 да
2 май кундуз соат 12 да

КАТТА БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

Концертда СССР халқ артистлари — Ҳалима НОСИРОВА, Муккарама ТУРҒУНБОЕВА, Галия ИЗМАЙЛОВА; Ўзбекистон ССР халқ артистлари — Карим ЗОКИРОВ, Саттор ЯРАШЕВ, Жамол НИЗОМХЎЖАЕВ, Клара ЮСУПОВА, Ҳалима КОМИЛОВА; Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Эргаш ЙЎЛДОШЕВ, Михаил ДАВИДОВ, Асад АЗИМОВ ва халқ чолғу асбоблари ансамбли қатнашадилар.

Билетлар сотилмоқда.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА

«СЕВЕР» ФАБРИКАСИ

1 дан 3 майгача

аҳолининг ҳамма маркадаги холодильникларига хизмат қилиш бўйича

ХИЗМАТ ТАРМОҒИНИ

ТАШКИЛ ҚИЛДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Еттитерак кўчаси, 34-а уй. Телефон Ж-7-05-79.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

3 ва 10 майда

ВЛКСМнинг 50 йиллигига бағишланган

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Р. ЭШМУРОДОВ

БУРОН ҚУШИ

(3 пардали драма)

Режиссёр— Н. ОТАБОЕВ

Рассом — Г. БРИМ

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРНИНГ

байрам кунларидаги

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1/V да — кундуз соат 12 да ЖОН ҚИЗЛАР, соат 4 да КАТТА КОНЦЕРТ, кеч соат 8 яримда ЁШЛИКДА БЕРГАН КУНГИЛ, ёзги бинода кеч соат 9 да КОНЦЕРТ.

2/V да — кундуз соат 12 да ГАВҲАРИ ШАМЧИРОҚ, соат 4 да КАТТА КОНЦЕРТ, кеч соат 8 яримда ГАВҲАРИ ШАМЧИРОҚ, ёзги бинода кеч соат 9 да КАТТА КОНЦЕРТ.

3/V да — кундуз соат 12 да ТОШБОЛТА ОШИҚ, кеч 8 яримда МАХТУМҚУЛИ.

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРНИНГ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1/V — кундуз соат 2 ва кеч 8 да КАТТА КОНЦЕРТ.

2/V — кундуз соат 12 ва кеч 8 да КАТТА КОНЦЕРТ; БАЙРАМ КОНЦЕРТИ (рус тилида).

3/V — кундуз ОЛТИН КАЛИТЧА, кечқурун ТРАВИАТА (премьера).

4/V — кундуз ЭТИК КИЙГАН МУШУК, кечқурун КОНЦЕРТ.

6/V — ТРАВИАТА (премьера).

7/V — СПАРТАК (билетлар сотилган).

8/V — ШОИР ҚАЛБИ.

9/V — КОНЦЕРТ.

10/V — ЖИЗЕЛЬ (кундуз), ЛАЙЛИ ВА МАЖНУН (кечқурун).

Кундузги спектакллар соат 12 да, кечки спектакллар 7 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

1 майдан 10 майгача бўладиган

СПЕКТАКЛЛАР РЕПЕРТУАРИ

1/V — чоршанба — эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 8 да АЯЖОНЛАРИМ.

2/V — пайшанба —соат 12 да ва кеч соат 8 да ПАРВОНА.

3/V — жума — кеч соат 8 да БУРОН ҚУШИ.

4/V — шанба — ҚИРОЛ ЛИР.

5/V — якшанба — ДУШМАНЛАР.

7/V — сешанба — ОЙ ТУТИЛГАН ТУНДА.

8/V — чоршанба — ҚОНЛИ САРОБ.

9/V — пайшанба — кундуз ва кечқурун УҒИРЛАНГАН УМР.

10/V —жума — БУРОН ҚУШИ.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1, 2 майда

БАЙРАМ КОНЦЕРТИ

Концертда Ўзбекистон ССР халқ артисти Қундуз МИРКАРИМОВА, Фахриддин УМАРОВ, Зокир СУЛТОНОВ, Исҳоқ КАТАЕВ, СОРА ШУКУРОВА, Равшан МУМИНОВА, Тўхта НАЗАРОВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Ўзбек халқ чолғу ансамбли, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Карим АЛИЕВ, Ғафур АЗИМОВ, Аббос БАҲРОМОВ, Азиз МУЛЛАХОЛОВ, Умар ҲАМИДОВ, Турсун УТБОСАРОВ, Убайдулла ХУЖАЕВ қатнашадилар.

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Муҳаббат МУСАЕВА олиб боради.

Концерт 1 майда кеч соат 9, 2 майда кундуз 1 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида соат 12 дан сотилади.

«ФОТОРЕКЛАМА» КОМБИНАТИ

Тошкент шаҳар аҳолисига маълум қиладики, Биринчи Май байрами кунларида қуйидаги фотографиялар эрталаб соат 9 дан кеч 9 гача ишлайди:

1 — КИРОВ КУЧАСИ, 19-уй,
4 — СЕРГЕЛИ ШАҲАРЧАСИ,
5 — МАИШИЙ ХИЗМАТ ШАҲАРЧАСИ,
7 — ЛЕНИН КУЧАСИ,
10 — КОМСОМОЛ МАЙДОНИ,
11 — ОЛОЙ БОЗОРИ,
14— ГОСПИТАЛЬ БОЗОРИ,
19 — ЛУНАЧАРСКИЙ ПОСЕЛКАСИ (марказ),
24 — ПУШКИН НОМЛИ МАЙДОН,
32 — КОМСОМОЛ МАЙДОНИ,
34 — НИКОҲ УЙИ,
36 — КАЛИНИН НОМЛИ МАЙДОН,
37 — СОЦГОРОДОК,
39 — САВДО МАРКАЗИ,
40 — БИРУНИЙ НОМЛИ МАЙДОН,
Фотостудия — ЭНГЕЛЬС КУЧАСИ, 10-уй,
1, 7, 32, 40-ФОТОГРАФИЯЛАР.

Навоий номли театр ва Революция хиёбонидаги сайёр фотографлар турли хил фото хизмати кўрсатишга тайёрлар.

Фотостудиялар ҳужжатларнинг ҳамма турига 3 соат ичида фотосурат тайёрлаб беришлари мумкин.

«ФОТОРЕКЛАМА» ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1968 йил 14 май кундуз соат 2 да, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш институтининг илмий совети мажлисида техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

М. П. Пензин: «Пахтачиликда ишлайдиган трактор агрегатини қўл ва автомат ёрдами билан бошқаришни текшириш» деган темада.

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Учительская кўчаси, 39-уй).

1968 йил 14 май кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг сиёсий иқтисод ва фалсафа кафедралари бўйича илмий даражалар бериш илмий совети мажлисида (Навоий кўчаси, 36-уй, конференц-зал) иқтисод фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

Э. Пошшахўжаев: «Андижон области колхоз ва совхозларидаги йирик шохли қорамол маҳсулотлари резервлари ва уларнинг таннархини камайтириш йўллари» деган темада.

Диссертация билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ — «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор — 83-02-49 дан 83-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 83-29-33 83-29-09; масъул секретарлар — 83-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 83-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 83-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 83-29-55; хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 83-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 83-27-57; ахборот бўлими — 83-65-57; эълонлар бўлими — 83-81-42.